

Sygn. akt II PK 181/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko W. G. - Przedsiębiorstwu [...] W. - Zakład w P.
o zadośćuczynienie. zwrot kosztów leczenia, rentę i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 marca 2015 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 października 2013 r., sygn. akt III APa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Powód wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 22 października 2013 r. Zarzucono naruszenie: 1) art. 435 § 1 k.c. poprzez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji uznanie, że powód poniósł uszczerbek na zdrowiu wyłącznie z własnej winy z całkowitym pominięciem przy wykładni tego przepisu obowiązków pracodawcy w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków bhp w zakładzie pracy, 2) art. 207 § 1, 2 k.p. oraz art. 215 k.p. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. całkowite ich pominięcie, co skutkowało przyjęciem, że uszczerbek na zdrowiu był spowodowany wyłączną winą powoda, 3) art. 362 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, tj. całkowite pominięcie, wskazując, że zgodnie z tym przepisem przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody powoduje, co najwyżej odpowiednie zmniejszenie

odszkodowania, a nie całkowite pozbawienie pracownika należnego mu świadczenia od pracodawcy. Ponadto zarzucono naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. oraz art. 382 k.p.c. w zw. 328 k.p.c. poprzez nierozpoznanie przez Sąd II instancji wszystkich zarzutów podniesionych przez powoda w apelacji, w tym zarzutu naruszenia art. 5 k.c. oraz art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano istnienie potrzeby wykładni art. 435 k.c., który, zdaniem skarżącego, budzi poważne wątpliwości interpretacyjne. Argumentowano, że zagadnienie, w jaki sposób należy oceniać jako wyłączną przyczynę szkody winę poszkodowanego będącego pracownikiem zakładu uprawianego w ruch za pomocą sił przyrody i podejmującego określone zachowania, będąc w stosunku podległości pracowniczej wobec podmiotu prowadzącego ten zakład nie zostało wyjaśnione w orzecznictwie sądowym. Zdaniem skarżącego sytuacja pracodawcy i pracownika jest zupełnie odmienna od relacji, w jakich pozostaje podmiot prowadzący przedsiębiorstwo uprawiane w ruch siłami przyrody z osobami trzecimi nie będącymi jego pracownikami. W konsekwencji twierdził, że dokonując wykładni art. 435 k.c., przy ocenie wyłącznej winy poszkodowanego będącego pracownikiem podmiotu prowadzącego zakład uprawiany w ruch siłami przyrody należy uznać, że jeśli na podjęcie decyzji o określonym zachowaniu znaczący lub przeważający wpływ ma pracodawca oraz sposób organizacji pracy jak również zabezpieczenie urządzeń przed przypadkowym się do nich dostaniem nie można mówić o jakiegokolwiek winie poszkodowanego. Ponadto, wskazano na oczywistą zasadność skargi z powodu naruszenia przez Sąd II instancji art. 378 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. w zw. 328 k.p.c., tj. nie rozpoznania wszystkich zarzutów zgłoszonych przez skarżącego w apelacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym

wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga nie zawierała żadnej z przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Odnosząc się do twierdzenia skarżącego, że dotychczasowe orzecznictwo nie wypowiedziało się w sprawie, w jaki sposób oceniać przesłankę wyłącznej winy poszkodowanego będącego pracownikiem podmiotu prowadzącego zakład uprawiany w ruch za pomocą sił przyrody, należy zauważyć, że Sąd Najwyższy wielokrotnie rozważał tę kwestię. Jak celnie wskazała strona pozwana w piśmie odnoszącym się do skargi kasacyjnej powoda zatytułowanym *replika pozwanego*, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 1 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II PK 233/10, LEX nr 898416, stwierdził, że sformułowanie „wyłącznie z”, użyte w art. 435 § 1 k.c. odnosi się do przyczyny, a nie do winy poszkodowanego, tym samym nie uchyla odpowiedzialności prowadzącego przedsiębiorstwo uprawiane w ruch za pomocą sił przyrody ustalenie, że wina może być przypisana jedynie samemu poszkodowanemu, jeżeli równocześnie wystąpiły inne jeszcze przyczyny szkody w rozumieniu adekwatnego związku przyczynowego, choćby niezawinione przez prowadzącego przedsiębiorstwo. Tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia z 18 maja 2012 r., III PK 78/11, LEX nr 1216871. Z powyższego wynika, że wykładnia art. 435 k.c. w zakresie rozumienia wyłącznej winy poszkodowanego, w kontekście relacji podległości pracowniczej pomiędzy poszkodowanym pracownikiem a pracodawcą prowadzącym zakład uprawiany w ruch siłami przyrody, nie budzi wątpliwości sygnalizowanych przez skarżącego. Skarżący jednocześnie nie przedstawił argumentów uzasadniających weryfikację dotychczasowej linii orzeczniczej Sądu Najwyższego. Ponadto, należy podkreślić, że sformułowanie „wyłącznie z” w art. 435 k.c. odnosi się do przyczyny szkody, a nie winy poszkodowanego, tym samym ocena w tym zakresie powinna być dokonywana w kategoriach istnienia związku przyczynowego. Co z kolei prowadzi do wniosku, że okoliczności wskazane przez skarżącego takie jak sposób organizacji pracy, warunki bhp w miejscu pracy, stan maszyn, urządzeń, za pomocą których praca

jest wykonywana, czy szerzej mówiąc zachowanie pracodawcy, w świetle przedstawionej wyżej wykładni art. 435 § 1 k.c., powinny zostać uwzględnione w ramach oceny czy zawinione zachowanie poszkodowanego stanowiło wyłączną przyczynę powstania szkody. W związku z powyższym trudno przyznać rację skarżącemu, że w sprawie tej występuje potrzeba wykładni art. 435 k.c., a wskazane przez niego zagadnienie prawne jest istotne oraz dotyczy kwestii decydującej o rozstrzygnięciu niniejszej sprawy.

Przechodząc do oceny twierdzenia skarżącego o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, z przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Tym samym skarżący powinien w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości (por. postanowienie SN z 25 lutego 2008 r., I UK 336/07, LEX nr 846126). Należy podkreślić, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185; z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133, z dnia 24 września 2014 r., III SK 91/13, LEX nr 1511143). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadności nie spełnia powyższych wymogów. Skarżący wskazał na oczywistość naruszenia polegającą na nie rozpoznaniu przez Sąd II instancji wszystkich zarzutów apelacyjnych, w tym zarzutów naruszenia art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. Tymczasem analiza zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że Sąd Apelacyjny odniósł się do zarzuconych w apelacji naruszeń przepisów prawa procesowego, wskazując, że naruszenia te nie miały wpływu na słuszność i prawidłowość stanowiska zajętego przez Sąd I instancji, co w dalszej części uzasadnienia zaskarżonego wyroku

wyjaśnił. Ponadto, we wniosku o przejęcie skargi do rozpoznania, poza wymienieniem przykładowo zarzutów, które zdaniem skarżącego nie zostały rozpoznane przez Sąd II instancji, skarżący nie wykazał, że nierozpoznanie wskazanych przez niego zarzutów apelacyjnych, w tym zarzutu naruszenia art. 5 k.c., skutkowało wydaniem oczywiście nieprawidłowego orzeczenia.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.

[l.n]